

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ МОДЕЛЮВАННЯ В ЕНЕРГЕТИЦІ
ім. Г.Є. ПУХОВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор

ІПМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України

чл.-кор. НАН України, д.т.н., проф.

Володимир МОХОР

2025 р.

**ПРАВИЛА ПРИЙОМУ
НА НАВЧАННЯ В АСПІРАНТУРІ**

**Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова
Національної академії наук України у 2025 році
для здобуття ступеня доктора філософії**

Розглянуто та схвалено на засіданні Вченої
ради ІПМЕ ім. Г.Є. Пухова НАН України
27.03.2025 р., протокол № 3

Київ 2025

1. Загальні положення

1.1. Правила прийому на навчання в аспірантурі Інституту проблем моделювання в енергетиці ім. Г.Є. Пухова Національної академії наук України (надалі — Інститут) у 2025 році для здобуття ступеня доктора філософії (надалі — Правила) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 року N 502), наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році» (надалі — Порядок).

1.2. Ліцензія на провадження в Інституті освітньої діяльності у сфері вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем (підготовка докторів філософії — PhD) видана наказом МОН України від 24.04.2017 року № 86-л «Про ліцензування освітньої діяльності», оновлена наказом МОН України від 12.12.2022 року № 279-л «Про ліцензування освітньої діяльності».

1.3. Освітньо-наукова програма підготовки фахівців третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 122 Комп'ютерні науки галузі знань 12 Інформаційні технології станом на 27 березня 2025 року не акредитована. На даний час вище зазначена освітньо-наукова програма проходить процедуру акредитації в Національному агентстві із забезпечення якості вищої освіти.

1.4. Основною формою підготовки здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Інституті є аспірантура.

1.5. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Інституті здійснюється:

- в аспірантурі за очною формою навчання;
- поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять в Інституті наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи).

1.6. Підготовка громадян України в аспірантурі Інституту здійснюється:

- за рахунок коштів державного бюджету (за державним замовленням);
- за рахунок коштів юридичних чи фізичних осіб (на умовах контракту, зокрема за кошти грантів, які отримав Інститут на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії).

1.7. Іноземці та особи без громадянства, які постійно проживають в Україні, особи, яким надано статус біженця в Україні, особи, які потребують додаткового або тимчасового захисту, та особи, яким надано статус закордонного українця і які перебувають в Україні на законних підставах, мають право на здобуття вищої освіти нарівні з громадянами України. Здобуття вищої освіти зазначеними категоріями осіб за кошти державного бюджету

здійснюється в межах квот, визначених Кабінетом Міністрів України.

Усі особи, які здобувають вищу освіту у вищих навчальних закладах, мають рівні права та обов'язки.

1.8. Підготовка іноземців та осіб без громадянства в аспірантурі Інституту здійснюється:

- на підставі міжнародних договорів, укладених між Національною академією наук України чи Інститутом та вищими навчальними закладами й науковими установами інших країн щодо обміну вченими чи академічної мобільності;

- за рахунок коштів юридичних та фізичних осіб (на умовах контракту).

1.9. Прийом на навчання в аспірантурі Інституту здійснюється на конкурсній основі незалежно від джерел фінансування навчання.

1.10. Не допускається одночасне навчання на денній формі навчання в аспірантурі за кількома спеціальностями (освітньо-науковими програмами).

1.11. Інститут у 2025 році оголошує прийом на навчання в аспірантурі за освітньо-науковою програмою F3 (122) «Комп'ютерні науки».

2. Організація та проведення вступних випробувань

2.1. Вступ до аспірантури Інституту здійснюється на конкурсній основі відповідно до цих Правил.

До аспірантури Інституту на конкурсній основі приймаються особи, які здобули вищу освіту ступеня магістра (спеціаліста). До вступних випробувань допускаються особи, які вчасно подали всі необхідні для вступу документи згідно з цим Порядком. Приймальна комісія може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до аспірантури виключно у зв'язку з неподанням у встановлений термін документів, визначених правилами прийому.

2.2. Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2025 року № 168 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2025 році» для охочих вступати до аспірантури у 2025 році проводитимуть **єдине вступне випробування з методології наукових досліджень (ЄВВ)**, а також **єдиний вступний іспит (ЄВІ)**.

ЄВВ – форма вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії / доктора мистецтва, яка передбачає оцінювання рівня підготовленості вступника до здобуття третього рівня вищої освіти. ЄВІ – форма вступного випробування для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії / доктора мистецтва, яка поєднує тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК) і тест з іноземної мови (*англійської, німецької, французької або іспанської на вибір вступника*).

2.3. Умовою допуску до складання вступного іспиту в аспірантуру є успішне складання ЄВВ з методології наукових досліджень у 2025 році та успішне складання ЄВІ в 2023, або 2024, або 2025 роках з оцінкою за кожен з його блоків не менше ніж 150 балів.

2.4. Реєстрацію для складання ЄВІ та ЄВВ може здійснювати Приймальна комісія Інституту.

Місцезнаходження Приймальної комісії: м. Київ, вул. О. Мудрака, 15.

Час прийому: 10.00 – 12.00, 14.00 – 16.00 (понеділок, вівторок, четвер, п'ятниця).

Телефон приймальної комісії Інституту +38 044 424-91-56.

Електронна адреса: aspirant.pimee@gmail.com.

2.5. Вступні випробування з ЄВВ та ЄВІ будуть проходити відповідно до календаря Українським центром оцінювання якості освіти (<https://testportal.gov.ua/vstupni-do-aspirantury-zatverdzheno-kalendarnyj-plan/>).

У відповідності з наказом Міністерства освіти і науки України від 25 березня 2025 року № 501 затверджено **календарний план організації та проведення ЄВІ / ЄВВ** для вступу на навчання для здобуття ступеня доктора філософії / доктора мистецтва.

Основний етап реєстрації для участі в ЄВІ / ЄВВ триватиме **із 02 до 23 травня включно**. Реєстрацію здійснюватимуть приймальні комісії закладів вищої освіти. Зареєстровані учасники отримають екзаменаційні листки, у яких буде зазначено дані для здійснення входу на їхні інформаційні сторінки «Кабінет учасника вступних випробувань до аспірантури». У додатковий період (**16–17 червня**) матимуть змогу зареєструватися для складання ЄВІ / проходження ЄВВ ті особи, які не змогли цього зробити під час основного періоду реєстрації.

ЄВІ / ЄВВ проходитиме у **дві сесії**:

основна: 07– 28 липня;

додаткова: 18–28 серпня 2025 року.

До 12 червня учасники, зареєстровані на основну сесію ЄВІ / ЄВВ, отримають на своїх інформаційних сторінках «Кабінет учасника вступних випробувань до аспірантури» запрошення-перепустки, де буде зазначено дату, час і місце проведення тестування, а до **14 серпня** – учасники додаткової сесії.

Оголошення результатів основної сесії вступних випробувань відбудеться до **08 серпня**, а додаткової – до **03 вересня 2025 року**.

2.6. Вступник до аспірантури може реєструватися у особистому електронному кабінеті Єдиної державної електронної бази з питань освіти (далі – ЄДЕБО), здійснювати завантаження необхідних документів з 02 травня 2025 р. Реєстрація заяв вступників для участі у вступних випробуваннях може здійснюватися через особисті електронні кабінети вступників. Документи про проходження медичних оглядів та інших доконкурсних процедур вносяться до електронного кабінету до дня, що передує дню завершення реєстрації заяв.

Заяви для участі у вступних випробуваннях можуть подаватися через особисті електронні кабінети вступників (у паперовій формі або електронною поштою до приймальної комісії Інституту в разі відсутності особистого електронного кабінету вступника ЄДЕБО відповідно до цього Порядку).

2.7. Перелік документів, необхідних для вступу до аспірантури Інституту:

1) заява вступника на ім'я директора Інституту на участь в конкурсі до вступу в аспірантуру за державним замовленням або на умовах контракту, з вказівкою шифру і назви наукової спеціальності; (заява на участь у вступних випробуваннях – запис, що вноситься до ЄДЕБО в електронній формі, заповненій вступником – онлайн в особистому електронному кабінеті вступника, або закладом освіти на підставі заяви, поданої вступником у паперовій формі. Зміст заяви в паперовій формі відповідає змісту заяви в електронній формі. Уповноважена особа приймальної комісії вносить відомості кожної заяви в паперовій формі до ЄДЕБО в день прийняття заяви (з відповідною поміткою в разі дистанційної подачі заяви);

2) сертифікат про успішне складання ЄВІ;

3) сертифікат про успішне складання ЄВВ;

4) особовий листок з обліку кадрів, автобіографія, згода на збір та обробку персональних даних;

5) копія диплома про закінчення вищого навчального закладу (за освітнім рівнем магістра чи спеціаліста) із додатком (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном, подають копію нострифікованого диплома);

6) список опублікованих наукових праць і винаходів (у списку виділити публікації у фахових виданнях та у виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science). На всі публікації повинні бути doi та/або активні посилання для їх верифікації;

7) мотиваційний лист — викладена вступником письмово інформація про його особисту зацікавленість у вступі та відповідні очікування, досягнення у навчанні та інших видах діяльності, власні сильні та слабкі сторони, до якого у разі необхідності вступником може бути додано копії (фотокопії) матеріалів, що підтверджують викладену в листі інформацію;

8) медична довідка про стан здоров'я за формою № 086/о;

9) копія паспорта;

10) копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;

11) три фотокартки розміром 3x4 см.

12) рекомендація до аспірантури з місця роботи або навчання (за наявності);

13) військовий обліковий документ.

Особа, яка подає для вступу до аспірантури диплом, що виданий іноземним вищим навчальним закладом, допускається до вступних випробувань приймальною комісією нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складання ним вступних випробувань та прийняття вченою радою Інституту рішення про визнання його диплома.

При поданні документів вступник пред'являє особисто:

- документ, що засвідчує особу та громадянство;

- документ державного зразка (оригінал) про здобутий освітньо-кваліфікаційний рівень магістра (спеціаліста) і додаток до нього.

Прийом документів від осіб, які вступають на навчання до аспірантури Інституту, проводиться з 01.08.2025 р. по 13.09.2025 р.

Вступні випробування для осіб, які вступають на навчання до аспірантури Інституту, проводяться до 24.09.2025 р.

Рейтинговий список вступників оголошується не пізніше 25.09.2025 р., наказ про зарахування — до 01.10.2025 р.

Вступне випробування відповідно до цього Порядку у 2025 році проводиться у формі вступного іспиту зі спеціальності, за результатами якого виставляється одна оцінка за шкалою до 150 балів (6 запитань, до 25 балів за кожне з них) Критерії оцінювання кожного запитання наведені в табл. 1.

Таблиця 1

Критерії оцінювання кожного запитання

Критерії оцінювання	Бали
Відповідь відсутня або повністю неправильна	0–5
Поверхневі знання, відповідь містить грубі помилки	6–10
Основні положення розкриті частково, є суттєві неточності	11–15
Повна, логічна відповідь з незначними помилками	16–20
Вичерпна відповідь, демонструє глибоке розуміння без помилок	21–25

Вступне випробування до аспірантури Інституту складається із вступного іспиту зі спеціальності F3 (122) «Комп'ютерні науки» (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра).

Особам, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань (спеціальності) ніж та, яка зазначена в їх дипломі магістра (спеціаліста), за рішенням приймальної комісії можуть бути призначені додаткові вступні випробування. Додаткові вступні випробування оцінюються за шкалою "зараховано" або "незараховано". Вступник, що отримав "незараховано" до складання вступних випробувань не допускається.

2.8. Послідовність складання вступних іспитів до аспірантури Інституту наступна: додаткове вступне випробування (в разі необхідності) та вступний іспит зі спеціальності.

Особи, які без поважних причин не з'явилися на вступні випробування у визначений розкладом час; особи, знання яких було оцінено балами нижче встановленого Правилами прийому мінімального рівня; особи, які забрали документи після дати закінчення прийому документів, до участі у конкурсному відборі не допускаються. Перескладання вступних випробувань не дозволяється.

Особам, допущеним за рішенням приймальної комісії до вступних іспитів в аспірантуру, надається відпустка для підготовки та складання іспитів згідно з чиним законодавством України.

2.9. Для проведення вступних випробувань створюються відповідні предметні комісії Інституту, до складу яких входить, як правило, три – п'ять осіб, які призначаються наказом директора Інституту. Вступні іспити до аспірантури проводяться цими предметними комісіями. До складу предметних комісій включаються доктори філософії (кандидати наук) та доктори наук,

які проводять в Інституті наукові дослідження за відповідною спеціальністю та відповідають за виконання відповідної освітньо-наукової програми.

Програма вступного випробування до аспірантури надається здобувачам не пізніше 10 днів до початку вступного іспиту аспірантурою Інституту.

2.10. Конкурсний (рейтинговий) бал (КБ) вступника до аспірантури Інституту у 2025 році формується за формулою:

$$\text{КБ} = \text{БІС} + \text{БТЗНК} + \text{ТІМ} + \text{БЄВВ} + \text{БМЛ} + \text{ДБ},$$

де: БІС – бал отриманий вступником на вступному іспиті зі спеціальності за 150-ти бальною шкалою (6 питань з максимальним балом 25 за кожне питання);

ТЗНК – бал отриманий вступником за тест з загальної навчальної компетентності на єдиному вступному іспиті (ЄВІ);

ТІМ - бал отриманий вступником за тест з іноземної мови на єдиному вступному іспиті (ЄВІ);

БЄВВ – бал отриманий вступником на єдиному вступному іспиті з методології наукових досліджень (ЄВВ);

БМЛ – бал отриманий вступником за мотиваційний лист за 50-ти бальною шкалою:

- чіткість та обґрунтованість мотивації – до 20 балів;
- відповідність наукових інтересів тематиці Інституту – до 15 балів;
- попередній досвід та наукові досягнення – до 10 балів;
- структура та грамотність викладу – до 5 балів;

ДБ – додаткові бали за наукові досягнення (не вище 100 балів).

Порядок нарахування додаткових балів за наукові досягнення наведений у табл. 2.

Таблиця 2

Порядок нарахування додаткових балів за наукові досягнення

Наукові досягнення	Кількість балів
публікації у фахових виданнях за спеціальністю	10
публікації у виданнях, які включені до наукометричних баз Scopus або Web of Science, за спеціальністю	20
участь у міжнародних наукових конференціях, наукових конференціях і семінарах, що організуються та проводяться Інститутом	10
наявність патенту(ів) або авторського(их) свідоцтва щодо винаходу, пов'язаного зі спеціальністю	10

2.11. На підставі сумарного конкурсного балу (рейтингу) приймальна комісія Інституту приймає рішення щодо кожного вступника.

Рейтинговий список вступників за категоріями формується в наступній послідовності:

- вступники, які мають право на зарахування за конкурсом на місця,

що фінансуються за кошти державного бюджету;

- вступники, які не рекомендовані на зарахування на місця, що фінансуються за кошти державного бюджету;
- за рейтинговим балом вступника від більшого до меншого.

У списку вступників, рекомендованих до зарахування, зазначаються такі самі дані, що і в рейтинговому списку.

У разі одержання однакової кількості рейтингових балів переважне право при зарахуванні до аспірантури Інституту матимуть вступники:

- які мають наукові публікації, брали участь в олімпіадах, конкурсах, конференціях зі спеціальності;
- які успішно закінчили магістратуру, отримавши диплом магістра з відзнакою;
- рекомендовані до вступу в аспірантуру Інституту вченою радою Інституту або іншої наукової установи та вищого навчального закладу;
- мають міжнародний сертифікат з іноземної мови, що підтверджує рівні C1 – C2.

2.12. Про зарахування до аспірантури або про відмову в зарахуванні до аспірантури за державним замовленням вступнику повідомляється в п'ятиденний термін з дня прийняття приймальною комісією відповідного рішення.

Вступник, який не був рекомендований приймальною комісією на зарахування на місця, що фінансуються за кошти державного бюджету, може взяти участь у конкурсі на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб у межах ліцензійного обсягу Інституту зі спеціальності. Роз'яснення щодо цього пункту наведені у наказі 910 від 24.06.2024 року (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0945-24#Text>).

Рішення щодо участі вступника у конкурсі на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб з числа тих, яким було анульовано рекомендацію до зарахування на навчання за кошти державного бюджету, приймається за заявою вступника, що подається до приймальної комісії та долучається до його особової справи.

2.13. Рішення Приймальної комісії про зарахування до аспірантури затверджується наказом директора Інституту.

Накази про зарахування на навчання з додатками до них формуються в ЄДЕБО та оприлюднюються на веб сайті Інституту у вигляді списку зарахованих у строки, встановлені в розділі V цього Порядку або відповідно до нього.

2.14. Початок навчання осіб, які зараховані до аспірантури Інституту – з 01.11.2025 р.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі Інституту – чотири роки.

2.16. Для врегулювання відносин між аспірантом, який прийнятий на навчання до аспірантури Інституту, і Інститутом укладається відповідний договір встановленого зразка.

Правила прийому в 2025 році розробляються відповідно до законодавства України, затверджуються директором Інституту, розміщуються на офіційному веб сайті Інституту та вносяться до ЄДЕБО впродовж місяця після набрання чинності цим Порядком. Затверджені правила прийому до аспірантури діють до набуття чинності Правил прийому на 2026 рік.